

Akta skogen!

Skogen har under de senaste två åren, d. v. s. efter krisåren blivit ett vidlyftigt spektulationsobjekt. Då depressionen var som störst på världsmarknaden låg skogshanteringen nästan alldeles nere. Nu däremot råder stor livlighet igen på marknaden, men nu uppstår en mycket viktig fråga, som man ju visserligen tidigare även tänkt på. Tillgången på skog är mycket mindre än efterfrågan. På grund därav ha prisen stigit alldeles oerhört. Det har uppstått en verklig kapplöpning sågbolagen emellan, och där en pinne ännu finnes att få, är kokurrensen stor.

Detta tillstånd har uppstått främst tack vare den omständigheten, att staten har upphört att sälja skog till privata företag, utan bearbetar allt genom sina egna företag. Följden blev, att firmorna ha vänt sig till bönderna och genom lockande erbjudanden bragt några av dem att falla till föga och sälja all skog, som de ägde. Orsaken därtill är ju också begriplig, ty då det här är fråga främst om statens arrendatorer, ha dessa dymedelst fått sina gårdar inlösta och dessutom ännu en slant över.

Riktigheten av ett sådant förfarande är dock tvivel underkastat, ty förr eller senare komma vederbörande själva att få känna olägenheten därav. Det har nu redan försports, att en och annan av dessa råkat i förlägenhet, när det varit nödvändigt att skaffa byggnadstimmer. Ännu svårare kommer det att

bli i framtiden, ty skogens tillväxt är, som vi alla veta, inte stor.

Naturligtvis är det en livsviktig sak att kunna inlösa sin gård och bli självägande bonde, men man kan inte undgå den uppfattningen, att frågan hade varit lyckligare avgjord, om åtminstone en mindre del lämnats kvar för egna oundgängliga behov.

Utom ett 20-tal arrendebönder enbart i Riguldi kommun finns det också exempel på att självägande bönder gjort av med sin skog. Kommentarer härtill torde vara överflödiga.

Enligt vad vi erfarit kommer staten i en snar framtid att genom lagstiftningsåtgärder reglera även den privata skogshushållningen. Åtgärder i denna riktning komma utan tvivel att befrämja skogshushållningen, ty detta är en angelägenhet, som i själva verket berör hela landet. Ordnad hushållning är god hushållning.

Luciafest

anordnas

**söndagen den 13 dec.
kl. 5 em.**

å Tyska flickgymnasiet,
Kentmannigatan 6-b.

Omväxlande och intressant
program!

Kaffe- och julbord.

Alla hjärtligt välkomna!

Läänemaa får nytt skolråd.

Enligt Rikssäldstens beslut av den 15 nov. d. å. omflyttades flera skolråd i landet. Sålunda har förra skolrådet i Võrumaa Erich Muuga utnämnts till skolråd i Läänemaa. Läänemaa hittillsvarande skolråd V. Aittoa har blivit utnämnd till skolråd i Virumaa med vistelseort i Narva.

Enär de Estlandssvenska skolorna till stor del äro belägna i Läänemaa, ha även de svenska lärarna där i skolrådet Erich Muuga fått sin närmaste överhet och rådgivare.

Den svenska lärarkårens uppgift är att uppfostra svensk ungdom till goda och lojala medborgare för sitt land. Framgången av lärarkårens gärning är i hög grad beroende av denna förståelse och detta förtroende, som de överordnade visa emot sina underlydande. Den svenska lärarkåren kan gagna sitt land bäst genom att få arbeta enligt de egna svenska traditionerna. Detta, att vi ha våra egna svenska skolor, är frukten av Estlands vidsynta minoritetspolitik. Detta är en förmån för oss, som gör, att svenska hjärtan alltid komma att klappa varmt för Estland.

En mångårig praktik på sitt arbetsområde är en borgen för, att skolrådet Erich Muuga även kommer att skänka de svenska skolorna förståelse i deras uppfostrargärning. Det är med den förhoppningen vi hälsa honom välkommen hit till Läänemaa och önska honom glädje i arbetet.

Alkoholen — vår största kulturfiende.

JOH. STENHOLM.

”Ty frihet är det ädlaste ting,
som sökas må all världen kring —“

Frihet — o, ljuva ord! När blodet pärlade fram på ormsöbondens rygg av tyrannens spö, då värdesatte han nog friheten mer än allt guld i världen.

Vi äro fria, fria från tyranner, som hudflänga oss eller driva oss från gård och grund. Dock, huru mången präktig, ung man i vår svenskbygd är ej en simpel träl under rusdrycksbegäret; denna tyrann, som är den segaste och listigaste av alla tyranner. Men jag vet, att det också finnes fri och vaken ungdom i Estlands svenskbygd. Det är denna ungdom, som skall bilda front mot denna tyranns framfart. ”Till strids! Vi äro trötta på fattigdom och elände!” Så ljude denna ungdoms fältrop!

Ni känner nog igen talesättet: ”En karl ska väl kunna ta sig en sup då och då, utan att det behöver bli en vana. Man har väl karaktär!”

Nej, att tala om karaktär i samband med alkohol är nog allt för vågat. Detta i all synnerhet om de första suparna tagas i slyngelåldern. Men vare sig nu en människa är ung och grön eller inträtt i mogen ålder, så är risken att hemfalla åt dryckenskap mycket stor, bara man en gång ”räcker alkoholen lillfingret”.

Nå men den s. k. måttlighets-suparen då? Hur klarar han sig? Ja, en dylik, som verkligen gör skäl för namnet måttlighets-supare, förtär icke alkohol i så stor mängd, att han känner sig berusad därav. Han överskrider icke en viss gräns. Gör han det en eller annan gång, är han icke måttlighets-supare. Han resonerar så här: ”Spritén är en Guds gåva, men man skall inte missbruka den.” (Säg mig, kan ni föreställa er en fader, som ger sitt barn exempelvis en krutdurk sägande: ”Om du bara tar litet i taget av detta krut och tuttar eld på det sker dig ingen skada”).

En hel del personer, som fått för sig, att deras magar smälta maten alltför trögt, ta en sup, till eller på maten, alltefter vars och ens ”erfarenhet”, tycke och smak. (Tänk ändå vilken ofullkomlig Skapare, som ej försett människans mage med en alkoholproducerande körtel!)

Alkoholen betraktas av många som universalmedicin. Fryser man, är man trött, olustig, lider man av en liten hjärtesorg, ja, då är alkoholen ett fin-fint botemedel. Den ger styrka, mod och uthållighet. Ja så tror folk i allmänhet. Det trodde även den berusade rätten, som enligt anekdoten skrek: ”Ta nu hit den förbaskade katten!”

Det fanns en tid då även läkare trodde detta. Ett måttligt bruk av alkohol gjorde ingen skada. Man drog fram exempel på skaldar och konstnärer, som inspirerats under ruset. Numera förkunna åtminstone auktoritativa läkare, att alkoholen icke har något som helst medicinskt värde.

I societetslivet och i det civiliserade samhället f. ö. har alkoholen så införlivats, att om man opponerar sig mot gamla inrotade sedvänjor, som gå i skålandets och drickandets tecken, ja, då berör man de finaste hjärtesträngarna hos mången. Låt oss nu litet närmare undersöka alkoholens verkningar på organismen.

Det karaktäristiska med alkoholen är, att den berusade icke själv är medveten om att hans förstånd är mer eller mindre bedövat. Han tror att alkoholen stimulerar, därför att han känner sig lättare och gladare till sinnes. Det gör att människan betraktar alkoholen som en vän, medan den i själva verket är en människofiende. Alkoholen är gift, som även i små mängder nedbryter och förstör kroppens celler, framförallt hjärn-, nerv- och könscellerna. En så liten dos som 5 tusendels liter har man vid försök funnit åstadkomma

förlamande verkningar. Envar inser ju, att t. ex. en droppe svavelsyra också verkar irriterande, hur liten denna droppe än är. Man har funnit att alkoholen är besläktad med de moderna bedövningsmedlen eter och kloroform.

I hjärn-, nerv- och könscellerna förkommer en sorts fettartade ämnen, som på kemiskt språk kallas lipoider. Ett sådant ämne är t. ex. lecitim, en glycerin-fosfor-fettsyre-förening, som förekommer i desto rikligare mängder, ju ädlare uppgift en cell i kroppen har. Alltså förekommer den rikligt i de ovannämnda cellerna. Dessa ämnen förstöras av alkohol.

I stora hjärnan eller hjärnbarken, som den även kallas, upplagras så att säga en människas intryck och erfarenheter under livets lopp, alltifrån vaggan till gravén. Ett litet barn har icke någon erfarenhet av t. ex. att svag is är farlig att beträda. En alkoholförgiftad person har visserligen denna erfarenhet ”registrerad” i sin hjärnbark, men cellerna i denna äro bedövade; de varna honom inte för faran. Det är på samma sätt med vissa sinnessvaga människor. Man kan därför säga att alkoholen alstrar akut idioti, (som i många fall kan övergå i kroniskt vansinne). Lagg märke till, att det icke finns något djur utom människan, som med vett och vilja gör sig vansinnig! Men så har ju också människan det mesta förståndet bland alla djur! Vissa representanter av Guds avbild, skapelsens krona, ha blivit ledsna på den stolta, uppräta hållningen. Man vill gärna leva ”nasse” ibland. (Forts.)

Jul- och nyårshälsningar.

De som önska framföra jul- och nyårshälsningar till vänner och bekanta genom Kustbon torde meddela sitt namn och sin adress senast den 16 dec. till Kustbons redaktion. Avgiften — 50 cent — kan bifogas i frimärken. En sådan hälsning i Kustbon blir en besparing både av tid och pengar, då man därigenom slipper skriva till var och en särskilt.

Hur kandidaterna till presidentstolen böra ställas upp.

Förra söndagen talade Viktor Päts, son till riksäldsten K. Päts och kandidat till nationalförsamlingen i Pärnumaa. Särskilt intressant var hans framhållande i frågan huru kandidaterna till riksäldsteämbetet enligt den kommande grundlagen borde ställas upp. Talarrens rekommenderade varmt att taga den nyss i Polen genomförda grundlagen i detta avseende till förebild. Också vår riksäldste borde få rätten att vid nya val av riksäldste få ställa upp sin efterföljares kandidatur. Sammaledes borde en komitté, till vilken mera än hälften av bägge kamrarnas representanter borde vara invalda, ha rätt att ställa upp sin kandidat. Även kommunernas, köpingarnas och städernas självstyrelsers representanter borde äga samma rätt. Sålunda kunde i fortsättningen endast tre kandidater ställas upp, och ifall den förra riksäldsten, bägge kamrarna och självstyrelserna ställa upp en och samma kandidat, skulle valen överhuvudtaget utebli.

Efter den nuvarande grundlagen kunna varje 1.000 medborgare ställa upp sin egen kandidat, vilket är mycket opraktiskt i våra förhållanden, och riksäldsten erhåller kanske icke mer än en fjärdedel eller en femtedel av alla avlagda röster.

Den XI allmänna sångfesten den 24—26 juni 1938.

Sångarförbundet har beslutat att hålla den XI stora sångfesten den 24—26 juni 1938. Sångkörerna uppmanas att registrera sig senast till den första mars 1937.

Uppropet ljuder: "Räckom varandra händerna, förenom oss i sången, som ljude mäktig och skön. Tömmen ur våra hjärtan mänsklighetens bästa på sångfestens toners altare, att denna eld må hålla oss vaken i kampen för vår kultur och vår frihet.

Repetitionerna börja hösten 1937. Varje kör erhåller två försöksmöjligheter. Körer och solosångare, som slarva från övningarna uteslutas.

Nästa år över 5000 sommargäster från Sverige.

Svensk journalist uttalar sig om nästa års sommarsäsong.

För närvarande vistas i Estland redaktören för "Dagens Nyheter's" turistavdelning. Redaktör Christen Hansen är här i syfte att lära känna våra kurorter och dessas planer för nästa sommar.

I en intervju med våra ledande tidningar förklarade redaktör Hansen att vårt lands trumf är dess billiga levnadsomkostnader. Förra årets sommargäster ha fört med sig de bästa minnen härifrån och Estland är redan så populärt bland svenskarna att sommaren 1937 säkert ett ännu större antal sommargäster komma att besöka landet. Herr Hansen menade att Estland borde reklameras bättre i Skandinavien. Det skulle säkert löna sig!

Särskilt stora sympatier skulle svenskarna känna mot Pärnu och sista åren även mot Narva-Jõesuu. Redaktören trodde att minst 5000 svenskar nästa sommar komma att besöka dessa kurorter, vilket är 30 procent mera än föregående år.

I syfte att få en överskådlig översikt icke endast över våra kurorter utan även över landet i allmänhet, besöker journalisten utom Pärnu, Haapsalu och Kuresaare även Vormsö, Narva, Rakvere m. fl. orter och städer.

Ett utmärkt beröm erhöi Tallinn av redaktören, som titulerade staden för nordens vackraste huvudstad.

Den Svenska almanackan

har utkommit och erhålles i Tallinn hos kyrkovaktmästaren **A. Heldring, Tallinn, Rütli t. 9.**

På landsbygden tillhandahålles den hos skollärarna.

Noarootsi.

Högmässan i socknens kyrka den 29 nov. hade samlat en talrik skara församlingsbor. Kyrkoherde Danell framhöll i sin predikan betydelsen av den stilla förberedelsestid, som föregår mottagandet av Fridsfursten och uttalade den enskildes innersta undran: skall Han komma i år?

Gudstjänsten berikades genom körsång av Noarootsi Ungdomsförbunds manskör och blandade kör, vilka sålunda hade förmånen att få uppträda i det hus, där framför andra sången hör hemma. Det har varit tider, då sådant ansetts nära nog uteslutet, men kanske skall ungdomssången ledas in i kyrkan igen. Säkert är, att ungdomsarbetet har allt att vinna därav, och vi få hoppas, att framtiden ger många tillfällen till samverkan mellan kyrkan och nationell ungdomsrörelse.

Moskva hotar Östersjöländerna.

Zhdanov. Stalins ställföreträdare i kommunistiska partiets sekretariat och ledare för samma partis komitté i Leningrad, sade förra söndagen på ett kongressmöte vassa ord till Leningrads grannländer (Finland, Estland och Lettland). "I dessa små stater", sade Zhdanov, "finns det stora äventyrare, vilka önska ge sina länder till operationsbas åt fascistiska stormakter mot Rådsrepubliken. Dessa små stater borde vara försiktiga, så att ej Republiken öppnar sina fönster och med tillhjälp av röda arméer ser efter, vad som där försiggår!"

Riksäldsten hedrades av Sveriges konung med Wasaordens storkors med band och kedja.

På onsdagen överlämnade Sveriges minister i Tallinn baron Koskull Wasaordens storkors med band och kedja till riksäldsten K. Päts. Överbefälhavaren erhöi Svärdsordens storband och general G. Jonson Nordstjärnans storband.

Dessutom dekorerades en hel del andra officerare, bland dem major Lindquist, som var kommandant på prins Gustav Adolfs tåg till Narva, med Svärdsordens officerskorset.

Mjölkningsstävling på Pürksi.

Den 26 nov. anordnades på Pürksi lantmannaskola mjölkningsstävling. Nämnden utgjordes av länskonsulenten Luik och skolans föreståndare, rektor Byström. Första priset i tävlingen erhöll Ellen Stenman, Pürksi, andra Charlotte Drechsler, Österby och tredje Leontine Stahl, Rosta. Prisen komma att utdelas på skolans julfest.

På grund av det stora intresset för saken kommer på vårterminen en ny tävling att anordnas.

Trotsky vill lämna Norge.

Enligt "Dagens Nyheter" vill Trotsky lämna Norge och bosätta sig i något annat land. Hittills har han emellertid icke lyckats få uppehållstillstånd i andra länder.

F. d. ministrar anhållna i Grekland.

Från Athen meddelas att en rad f. d. ministrar anhållits, vilka tillsammans med en del äldre officerare försökt störta den nuvarande regeringen. De anhållna ministrarna ha skickats till ön Egea. Sträng censur har införts.

SPANIEN.

Enligt de sista telegrammen från Spanien kan man börja vänta på ett avgörande där. Efter en längre köld- och regnperiod ha offensiverna och motoffensiverna från hägge parterna börjat med förnyad kraft. För första gången kanske parterna äro likställda ifråga om utrustning. Detta innebär att de gå i ständig ängslan för att motparten kan erhålla snarare bistånd utifrån än de själva, vilket skulle betyda den andres seger.

Det till en början lösa och oorganiserade partikriget har utvecklats till ett modernt frontkrig i kanske ännu högre grad än Världskriget var med sina tanks, luftskepp, kanoner och kulsprutor. Detta desto mer att regeringstrupperna hunnit ifatt rebellerna ifråga om krigsmaterial. Detta utvisa tydligen telegrammen, vilka hittills endast talade om rebellernas luft-

angrepp mot Madrid, Valencia m. fl. Nu hörs det allt oftare att "de röda" företaga "besök" av samma natur till "de vitas" läger.

Dessa för tillfället pågående strider i Spanien, vilka dessutom äga rum i dess hjärta Madrid ha icke haft motsvarigheter i världshistorien.

Får man tro tidningarnas uttalanden är det inte mera ett inbördeskrig utan ett internationellt krig, med anledning av skilda världsåskådningar.

En tyskjournalist skildrar för sin tidning huru det går till på gatorna i Madrid för närvarande:

"Min utsiktsplats är belägen i Caso del Campo, varifrån jag utmärkt har kunnat följa de sista dagarnas händelser och operationer.

Jämt och ständigt är jag tvungen att söka skydd för kreverande granater bakom stabilt uppförda barrikader. Hela denna jättepark, där min utsiktsplats är belägen, har förvandlats till ett enda säte för kulsprutor. Ännu för några dagar sedan försökte ett par röda kompanier med en vansinnigt djärv offensiv. De mejades ned av kulsprutorna. Nu ännu ligga hundratals lik på den förfrusna marken. Mellan liken änga de vitas soppgrytor och skrika åsnorna.

Nu som bäst går det hett till på gatorna. Oavlåtet åka långa tåg av Rödakorsbilar med sårade. I universitetsstaden anfalla nationalisterna. Kanonerna äro riktade mot det kungliga slottet och stadens centrum. Röken utvisar att bombardemanget icke sker förgäves... Genom kikaren kan jag se huru tolv tanks anfalla en nordligare stadsdel. Efter tanksen följa i sprängmarsch marockanska soldater. Över deras huvuden exploderna granater. Många av dem falla för att aldrig mera resa sig. Varje fönster i femvåningshusen framför de anfallande har förvandlats till ett kulsprutebo. De anfallande slås tillbaka. Vem vet för vilken gång redan! Denna stadsdel kan icke heller erövrats på annat sätt än de föregående. Den måste skjutas i spjällor med grovt artilleri!"

Sådana förtöres Spaniens stolta huvudstad.

Utgivare:
Svenska Odlingens Vänner

Redaktion:

M. Westerblom, ansvarig red.
A. Stahl.
A. Aspelin.

Lokalredaktörer:

Vormsi, T. Gärdström.
Noarootsi, V. Pöhl.
Höbring, A. Vesterberg.
Roslep, A. Bergman.

Rüütli 3, Tallinn. Tel. 470-08

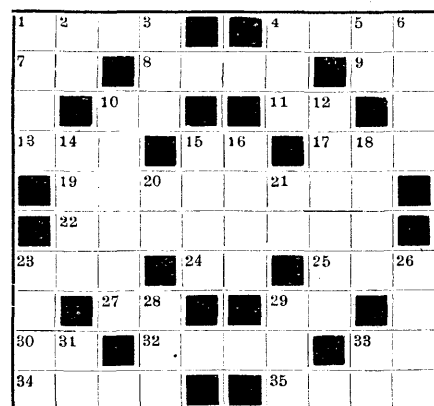
Prenumerationspris:

Inrikes	Utlandet
1 år Ekr 2:—	1 år Ekr. 4:—
1/2 " " 1:—	1/2 " " 2:—

Gudstjänster.

Svenska kyrkan i Tallinn:
Söndagen d. 13 dec. kl. 11 fm.
svensk högmässa, K. Nilsson.

Korsord nr. 8.

Vågrätt:

1. Bröd av blod. 4. Fader med många efterkommande. 7. Kryp i osten. 8. Bergskedja. 9. Utrop. 10. Förkortning. 11. Mindre bekant än du. 13. Brukar det om våren. 15. — men inte röra... 17. Är kinesen. 19. Mycket varm. 22. Hör mest julen till. 23. Gammalt namn. 24. Fullt frågeord. 25. Efter n. 27. I skogen både som gräns och som troll. 29. Både kärleksfull och smärtsam. 30. Uttryck för smärta. 32. Torkar man säd i. 33. Buske. 34. Estlandssvensk farkost. 35. Viktig för både sångare och andra.

Lodrätt:

1. Kan man både stå på och vänta på. 2. Ytmätt. 3. Mätt på stock. 4. Längre än 3. 5. Begynnelsen och änden. 6. Bör man ha rent i påsen. 10. Finnas både goda och onda. 12. Ej över, under eller på sidan. 14. Kan man kalla mängden estlandssvensk. 15. I grötgrytan. 16. Namn. 18. Brukar S. O. V. med Kustbon. 20. Gjorde den som var hungrig. 21. Utrop. 23. Värre än 30. 26. Är floret. 28. Har hjälpt mängden framåt. 29. Finns mängden hälsobringande. 31. Gläder friaren. 33. Möbelvirke.

Lösning insändes i urklipp eller avskrift till red. senast den 20 dec. 1936. Först öppnade rätta lösningen belönas med bokgåva värde kr. 2.50. Uppgiv namn och adress.